

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

11 квітня 2025 року

Хмельницький

№ 72/30 - р/к

Справа № 72/83-24

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України розглянувши матеріали справи № 72/83-24 про порушення Крижопільською селищною радою в особі виконавчого комітету законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушення КП «Крижопільводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання та подання Відділу досліджень і розслідувань в Вінницькій області Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 19.03.2025 року № 72-03/75-п,

ВСТАНОВИЛА :

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Південно-західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) на виконання доручення Антимонопольного комітету України (далі - Комітет) від 16.11.2021 № 13-09/1110 проведено дослідження щодо відповідності дій комунального підприємства «Крижопільводоканал» (далі - КП «Крижопільводоканал», Підприємство) та Крижопільської селищної ради під час встановлення тарифів на централізоване водопостачання на предмет дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції.
- (2) Адміністративною колегією Відділення 20.09.2024 було прийнято рішення № 72/82-р/к, в якому визнано дії комунального підприємства «Крижопільводоканал», які полягали у розрахунку економічно необґрунтованих тарифів на централізоване водопостачання без дотримання вимог Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України

від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги» та подання їх для затвердження до органу місцевого самоврядування (в результаті чого прийняті рішення виконавчого комітету Крижопільської селищної ради від 01.06.2021 № 124 та від 19.11.2021 № 282) порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» – зловживання монополієм становити на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних межах смт. Крижопіль, с. Голубече, с. Тернівка Тульчинського району Вінницької області (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі КП «Крижопільводоканал») шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (3) В ході проведеного дослідження Відділенням виявлено обставини, які свідчать про наявність у діях Крижопільської селищної ради в особі виконавчого комітету ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушення КП «Крижопільводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції.
- (4) На адресу Крижопільської селищної ради надіслано лист про надання інформації від 11.11.2021 № 72-02/4726.
- (5) Листом від 23.12.2021 № 02-24/2131 (вх. №72-01/3350 від 28.12.2021) Крижопільська селищна рада надала Відділенню інформацію на лист.
- (6) Надіслано лист до Крижопільської селищної ради про надання інформації від 10.01.2023 № 72-02/78.
- (7) Листом від 10.02.2023 № 02-24/333 (вх. №72-01/259 від 15.02.2023) Крижопільська селищна рада надала Відділенню інформацію на вказаний лист.
- (8) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 01.11.2024 № 72/114-рп/к розпочато розгляд справи № 72/83-24 у зв'язку з наявністю в діях Крижопільської селищної ради ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді легітимації порушення КП «Крижопільводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції, яке полягає у зловживанні монополієм (домінуючим) становити на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних межах смт. Крижопіль, с. Голубече, с. Тернівка Тульчинського району Вінницької області (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані водопровідні мережі КП «Крижопільводоканал»), передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (9) Листом від 04.11.2024 № 72-02/2914е розпорядження адміністративної колегії Відділення від 01.11.2024 № 72/114-рп/к надіслано Крижопільській селищній раді.
- (10) Листом від 19.03.2025 № 72-02/1121е Відділенням надіслано до Крижопільської селищної ради подання від 19.03.2025 № 72-03/75-п з попередніми висновками у справі № 72/21-24.
- (11) Листом від 19.03.2025 № 72-02/1122е Відділенням надіслано до Крижопільської селищної ради запрошення на засідання адміністративної колегії Відділення щодо розгляду справи № 72/83-24.
- (12) Крижопільською селищною радою не надано ніякої інформації на подання від 19.03.2025 № 72-03/75-п з попередніми висновками у справі № 72/83-24.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (13) Крижопільська селищна рада є органом місцевого самоврядування Крижопільської селищної територіальної громади.
- (14) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 707-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Вінницької області» до складу Крижопільської селищної громади входять: смт Крижопіль, яке є центром громади, та 18 сіл (с. Голубече, с. Жабокрич, с. Заболотне, с. Залісся, с. Зеленька, с. Іллівка, с. Княжа Криниця, с. Красне, с. Красносілка, с. Крикливець, с. Куниче, с. Левків, с. Павлівка, с. Соколівка, с. Сонячне, с. Тернівка, с. Шарапанівка, с-ще Вигода).
- (15) Крижопільська селищна рада є юридичною особою, ідентифікаційний код – ██████████, місцезнаходження: ██████████. Основним видом діяльності Крижопільської селищної ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД – ██████████).
- (16) Крижопільська селищна рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.
- (17) На території Крижопільської селищної територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Крижопільською селищною радою та її виконавчим комітетом.
- (18) Виконавчий комітет Крижопільської селищної ради утворений рішенням 2 сесії Крижопільської селищної ради 8 скликання від 11.12.2020 року №18 «Про утворення виконавчого комітету селищної ради, визначення його чисельності та затвердження персонального складу» та є структурним підрозділом селищної ради, який утворюється нею на строк її повноважень, діє в складі ради, але не є окремою юридичною особою.
- (19) Відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Крижопільська селищна рада та Виконавчий комітет Крижопільської селищної ради входять до системи місцевого самоврядування.
- (20) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (21) Статтею 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що виконавчі органи рад, які відповідно до Конституції України та цього Закону, створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.
- (22) Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є, зокрема, їх виконавчі комітети. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (23) Відповідно до підпункту 2 пункту "а" статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на централізоване водопостачання.
- (24) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини, зокрема органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання, у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей Закон

застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

- (25) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Крижопільської селищної ради та її виконавчого комітету із суб'єктами господарювання на території Крижопільської селищної територіальної громади.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (26) Відповідно до пункту 2 частини третьої статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органу місцевого самоврядування належить, зокрема, встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону. Згідно із статтею 5 цього ж Закону, послуга з централізованого водопостачання належить до комунальної послуги.
- (27) Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 № 291) (далі – Порядок № 869).
- (28) Згідно із пунктом 1 Порядку № 869 встановлено, що цей порядок визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для суб'єктів природних монополій, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (29) Пунктом 2 Порядку № 869 встановлено, що цей порядок застосовується під час встановлення органами місцевого самоврядування (далі - уповноважені органи) тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення для суб'єктів природних монополій, зазначених у пункті 1 цього порядку, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку зазначених тарифів.
- (30) Згідно із пунктом 8 Порядку № 869, для встановлення тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення ліцензіат (крім ліцензіатів, що вперше встановлюють тарифи) щороку до 20 серпня подає уповноваженим органам у паперовому і електронному вигляді заяву та розрахунки тарифів на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.
- (31) Відповідно до пункту 9 Порядку № 869, формування тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення здійснюється ліцензіатами відповідно до річних планів господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, у тому числі галузевих технологічних нормативів використання питної води на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства з урахуванням основних особливостей технологічних процесів відповідного виробництва, техніко-економічних розрахунків, кошторисів з урахуванням ставок податків, зборів, обов'язкових платежів, цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.
- (32) Отже, суб'єкт господарювання, що проводить (або має намір проводити) діяльність із централізованого водопостачання, зобов'язаний здійснити розрахунки економічно обґрунтованих планованих витрат на надання послуги з централізованого водопостачання та подати їх до органу місцевого самоврядування для встановлення тарифів.

- (33) Порядок розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення, затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 12.09.2018 № 239, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 18.10.2018 за № 1172/32624 (із змінами) (далі – Порядок № 239).
- (34) Порядок № 239 визначає процедуру розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих суб'єктами господарювання незалежно від форм власності, які провадять (або мають намір провадити) господарську діяльність із централізованого водопостачання та водовідведення і в установленому законодавством порядку отримали відповідні ліцензії від органів місцевого самоврядування для подальшого встановлення тарифів відповідно до повноважень, наданих Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про теплопостачання», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про житлово-комунальні послуги».
- (35) Згідно із пунктом 2 розділу I Порядку № 239, цей порядок застосовується органами місцевого самоврядування під час розгляду розрахунків тарифів, зокрема, на комунальні послуги (послуги з централізованого водопостачання, централізованого водовідведення) і поширюється на суб'єктів господарювання, зазначених у пункті 1 Порядку № 239.
- (36) Відповідно до пункту 4 розділу I Порядку № 239 суб'єкт господарювання (заявник) подає до органу місцевого самоврядування у друкованому та електронному вигляді розрахунки тарифів разом із заявою, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час проведення розрахунків тарифів.
- (37) Згідно із пунктом 5 розділу I Порядку № 239 розрахунки тарифів здійснюються суб'єктами господарювання відповідно до вимог Порядку № 869.
- (38) Відповідно до пункту 6 розділу I Порядку № 239 за результатами розгляду поданих суб'єктом господарювання (заявником) згідно з вимогами цього порядку розрахунків тарифів органом місцевого самоврядування здійснюється встановлення відповідних тарифів. До рішення про встановлення тарифів обов'язково додається структура тарифів.
- (39) Встановлення тарифів здійснюється як при повному перегляді (перерахунку) тарифів і їх структури, так і за результатами коригування тарифів.
- (40) Згідно із пунктом 2 розділу IV Порядку № 239, під час розгляду розрахунків тарифів, доданих до заяви, органом місцевого самоврядування перевіряється додержання суб'єктом господарювання вимог Порядку № 869 та постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів», та, зокрема, правильність здійснення суб'єктом господарювання розрахунків планованих економічно обґрунтованих витрат, що внесені до складу тарифів, урахування при їх визначенні фактичних за останні п'ять років та прогнозованих обсягів виробництва і споживання теплової енергії, надання комунальних послуг згідно з річними планами, додержання стандартів, нормативів (норм) витрат і втрат ресурсів, технологічних регламентів та вимог щодо виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, надання комунальних послуг.
- (41) Пунктом 7 розділу II «Вимоги до оформлення заяви та формування комплексу документів» Порядку № 239 визначено, що у разі встановлення тарифів у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення заявником додається відповідний пакет документів, який визначений даним пунктом.
- (42) Пунктом 8 розділу II Порядку № 239 передбачено, що суб'єкт господарювання (заявник) може надавати до органу місцевого самоврядування додаткові розрахункові та обґрунтовальні матеріали, які потрібні для підтвердження витрат, що вносяться до складу тарифів.

- (43) Пунктом 2 розділу IV «Порядок та строки розгляду заяви» Порядку № 239 передбачено, що під час розгляду розрахунків тарифів, доданих до заяви, органом місцевого самоврядування перевіряється додержання суб'єктом господарювання вимог Порядку № 869 та, зокрема, правильність здійснення суб'єктом господарювання розрахунків планованих економічно обґрунтованих витрат, що внесені до складу тарифів, урахування при їх визначенні фактичних за останні п'ять років та прогнозованих обсягів виробництва і споживання теплової енергії, надання комунальних послуг згідно з річними планами, додержання стандартів, нормативів (норм) витрат і втрат ресурсів, технологічних регламентів та вимог щодо виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, надання комунальних послуг.
- (44) Пунктом 1 розділу V «Умови зміни тарифів» Порядку № 239 передбачено, що зміна тарифів на комунальні послуги здійснюється шляхом перегляду тарифу і його структури або шляхом коригування тарифів.
- (45) Коригування тарифів здійснюється протягом строку їх дії винятково у випадках зміни вартості окремих складових чинних тарифів із причин, не залежних від суб'єкта господарювання (збільшення або зменшення мінімальної заробітної плати, податків, зборів, обов'язкових платежів, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні ресурси та інші матеріальні ресурси, а також інших складових, щодо зміни вартості яких прийнято рішення уповноваженим державним органом). В усіх інших випадках здійснюється повний перегляд тарифу (тарифів) і його (їх) структури.
- (46) Пунктом 2 розділу V Порядку № 239 передбачено, що зміна тарифів ініціюється суб'єктом господарювання шляхом подання до органу місцевого самоврядування відповідної заяви про встановлення тарифів та доданих до неї документів, а саме: всього комплексу документів, зазначених у розділі II Порядку № 239 - у разі повного перегляду тарифів; документів, які підтверджують зміну вартості окремих складових тарифів - у разі коригування тарифів.
- (47) Пункт 4 розділу V Порядку № 239 передбачає, що у разі виявлення органом місцевого самоврядування фактів, що безпосередньо впливають на рівень тарифів та їх структуру, орган місцевого самоврядування має врахувати їх під час розгляду заяви та забезпечити перегляд (перерахування) суб'єктом господарювання тарифу (тарифів) та його (їх) структури.
До таких фактів належить установлення факту надання суб'єктом господарювання до органу місцевого самоврядування недостовірної інформації щодо здійснення ліцензованої діяльності та діяльності з надання комунальних послуг та/або недостовірної інформації під час обґрунтування і розрахунків тарифів.
- (48) Отже, Законом України «Про житлово-комунальні послуги», іншими нормативно-правовими актами у сфері надання комунальних послуг визначено порядок встановлення органами місцевого самоврядування тарифів на комунальні послуги, до яких належить послуга з централізованого водопостачання.

4. ОЦІНКА ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (49) Адміністративною колегією Відділення за результатами розгляду справи № 72/47-23 прийнято рішення від 20.09.2024 № 72/82-р/к, яким дії КП «Крижопільводоканал» визнано зловживанням монопольним становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання шляхом застосування завищених тарифів, встановлених рішеннями виконавчого комітету Крижопільської селищної ради від 01.06.2021 № 124 та від 19.11.2021 № 282).
- (50) Рішенням виконавчого комітету Крижопільської селищної ради від 01.06.2021 № 124 «Про встановлення, шляхом коригування, тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для КП «Крижопільводоканал» Крижопільської селищної ради» для КП

«Крижопільводоканал» встановлено (шляхом коригування) тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Відповідно до зазначеного рішення, тариф на послугу з централізованого водопостачання становив - 28,80 грн/м³ (далі – Тариф 1) та введений в дію з 11.06.2021.

- (51) Рішенням виконавчого комітету Крижопільської селищної ради від 19.11.2021 № 282 «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення КП «Крижопільводоканал» Крижопільської селищної ради» для КП «Крижопільводоканал» встановлено тарифи на послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, відповідно до якого, тариф на послугу з централізованого водопостачання становив – 33,06 грн/м³ (далі – Тариф 2) та введений в дію з 01.01.2022.
- (52) Відділенням встановлено, що Підприємством при розрахунку Тарифу 1 було завищено собівартість послуги з централізованого водопостачання на 0,72 грн., а при розрахунку Тарифу 2 було завищено собівартість послуги з централізованого водопостачання на 4,78 грн.
- (53) Пунктом 10 Порядку № 869 передбачено, що річні плани господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення складаються окремо за видами такої діяльності (водопостачання, водовідведення) на підставі фактичних за останні п'ять років та прогнозованих обсягів централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення з урахуванням укладених із споживачами договорів та інших техніко-економічних факторів.
- (54) Пунктом 11 Порядку № 869 передбачено, що розрахунки тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення проводяться шляхом ділення суми річних планованих витрат повної собівартості та річного планованого прибутку на планований річний обсяг централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, визначений річними планами згідно з пунктом 10 Порядку № 869.
- (55) Розрахунки тарифів на централізоване водопостачання повинні здійснюватися шляхом ділення суми річних планованих витрат повної собівартості та річного планованого прибутку на планований річний обсяг централізованого водопостачання, визначений річними планами.
- (56) Таким чином, Підприємство вираховувало обсяг реалізованої води при розрахунку Тарифу 1 та Тарифу 2 розрахунковим методом, а не у відповідності до вимог пункту 10 Порядку № 869, що передбачає використання річних планів господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які складаються окремо за видами такої діяльності (водопостачання, водовідведення) на підставі фактичних за останні п'ять років та прогнозованих обсягів централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (57) Крижопільська селищна рада листом від 23.12.2021 № 02-24/2131 (вх. № 72-01/3350 від 28.12.2021) повідомила Відділення про те, що на розгляд виконавчого комітету КП «Крижопільводоканал» листом від 13.05.2021 №176 подавало лише калькуляції розрахунків економічно обґрунтованих планових витрат, пов'язаних з централізованим водопостачанням.
- (58) В даному листі Крижопільська селищна рада зазначила, що зауважень до наданого КП «Крижопільводоканал» розрахунку тарифу на послугу з централізованого водопостачання при прийнятті рішення, яким встановлено Тариф 1, Крижопільською селищною радою на адресу КП «Крижопільводоканал» не надавалось.
- (59) Крижопільська селищна рада вказала, що інформацію про обговорення питання підвищення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення було опубліковано у місцевій газеті «Сільські новини» та на сайті Крижопільської селищної ради, де було зазначено, що зауваження та пропозиції щодо планових тарифів на 2021 рік від фізичних та юридичних осіб приймаються у письмовому вигляді протягом 7 календарних днів з дня опублікування наміру про зміну тарифів за адресою

████████████████████, КП «Крижопільводоканал». За даний період зауважень не надходило.

- (60) Крижопільська селищна рада листом від 10.02.2023 № 02-24/333 (вх. № 72-01/259 від 15.02.2023) повідомила Відділення про те, що Крижопільською селищною радою письмових зауважень до розрахунку тарифу на послугу з централізованого водопостачання при прийнятті рішення, яким встановлено Тариф 2, на адресу КП «Крижопільводоканал» не надавалось. На офіційному сайті Крижопільської селищної ради 27.08.2021 року було оприлюднено інформацію у вигляді оголошення про намір змінити тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення на 2022 рік.
- (61) Таким чином, у Крижопільській селищній раді не було ніяких заперечень до розрахунку Тарифу 1 та Тарифу 2, розрахованого КП «Крижопільводоканал».
- (62) Отже, Тариф 1 та Тариф 2 на послугу з централізованого водопостачання Підприємством розраховано з порушенням вимог Порядку № 869, а саме - розрахунку тарифів на послуги з централізованого водопостачання без врахування фактичних обсягів надання вказаних послуг, а на підставі обсягів, які не мають належного обґрунтування та подано до Крижопільської селищної ради для встановлення.
- (63) В свою чергу, виконком Крижопільської селищної ради при встановленні тарифів на послугу з централізованого водопостачання, які було подано КП «Крижопільводоканал» (Тариф 1 - заява про встановлення тарифів вх. № 1807/0224 від 13.05.2021 та заява про коригування тарифів вх. №10/0224 від 13.05.2021, Тариф 2 – заява про встановлення тарифів вх. № 3190/02-24 від 13.08.2021) повинен був перевірити правильність здійснення КП «Крижопільводоканал» розрахунків планованих економічно обґрунтованих витрат, що внесені до складу тарифів, урахування при їх визначенні фактичних обсягів за останні п'ять років та прогнозованих обсягів виробництва і споживання, надання комунальних послуг згідно з річними планами, додержання стандартів, нормативів (норм) витрат і витрат ресурсів, як це передбачено пунктом 2 розділу IV Порядку № 239.
- (64) Пунктом 4 розділу V «Умови зміни тарифів» Порядку № 239 передбачено, що у разі виявлення органом місцевого самоврядування фактів, що безпосередньо впливають на рівень тарифів та їх структуру, орган місцевого самоврядування має врахувати їх під час розгляду заяви та забезпечити перегляд (перерахування) суб'єктом господарювання тарифу (тарифів) та його (їх) структури.
- (65) До таких фактів належать установлення факту надання суб'єктом господарювання до органу місцевого самоврядування недостовірної інформації щодо здійснення ліцензованої діяльності та діяльності з надання комунальних послуг та/або недостовірної інформації під час обґрунтування і розрахунків тарифів.
- (66) Отже, у разі належної перевірки виконавчим комітетом Крижопільської селищної ради документів, які були подані Підприємством для встановлення Тарифу 1 та Тарифу 2, ним було б виявлено факти (недостовірну інформацію щодо обґрунтування і розрахунків тарифів), які безпосередньо впливають на рівень тарифів та їх структуру, що було б враховано під час розгляду заяви або забезпечено перегляд (перерахування) суб'єктом господарювання тарифів та їх структури.
- (67) Однак, виконавчим комітетом Крижопільської селищної ради було встановлено Тариф 1 та Тариф 2 в тих розмірах, які подавались Підприємством (Тариф 1 - заява про встановлення тарифів вх. № 1807/0224 від 13.05.2021 та заява про коригування тарифів вх. №10/0224 від 13.05.2021, Тариф 2 – заява про встановлення тарифів вх. № 3190/02-24 від 13.08.2021).
- (68) Таким чином, Крижопільська селищна рада в особі виконавчого комітету при прийнятті рішень виконавчим комітетом Крижопільської селищної ради від 01.06.2021 № 124 та від 19.11.2021 № 282), якими встановлено Тариф-1 та Тариф-2 відповідно не дотрималася вимог чинного законодавства, а саме вимог Порядку № 239, що призвело

до встановлення економічно необґрунтованих завищених тарифів на послугу з централізованого водопостачання, що в свою чергу призвело до ущемлення економічних інтересів споживачів.

- (69) Ущемлення економічних інтересів споживачів полягає в оплаті ними послуг Підприємства за завищеними тарифами, оскільки, собівартість послуг Підприємства при розрахунку Тарифу-1 завищена на 0,72 грн/м³, а Тарифу-2 на 4,78 грн м³.
- (70) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (71) За умови відсутності конкуренції на ринку послуги з централізованого водопостачання споживачі не мають можливості придбавати зазначену послугу у інших надавачів послуги з централізованого водопостачання на більш вигідних для них умовах, так як Підприємство є єдиним надавачем даних послуг в визначених територіальних межах, тобто у споживачів відсутні альтернативні джерела отримання послуги з централізованого водопостачання.
- (72) Отже, зловживання КП «Крижопільводоканал» монопольним становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання стало можливим внаслідок виконання рішень виконавчого комітету Крижопільської селищної ради від 01.06.2021 № 124 та від 19.11.2021 № 282, якими було встановлено економічно необґрунтовані завищені тарифи на послугу з централізованого водопостачання.
- (73) Порушення законодавства про захист економічної конкуренції було припинене, оскільки Тариф 1 (рішення виконавчого комітету Крижопільської селищної ради від 01.06.2021 № 124) втратив чинність 31.12.2021, а Тариф 2 (рішення виконавчого комітету Крижопільської селищної ради від 19.11.2021 № 282) застосовувався КП «Крижопільводоканал» з 01.01.2022 року по 31.01.2022 року.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (74) Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.
- (75) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (76) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (77) Відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

- (78) Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України (стаття 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (79) Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Крижопільською селищною радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (80) Згідно із статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.
- (81) Відповідно до пункту 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення дій, заборонених згідно із статтею 17 цього Закону, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (82) Стаття 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає особливий зв'язок між діями державних органів і протиправними діями суб'єктів господарювання.
- (83) Статтею 144 Конституції України передбачено, що органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (84) Отже, завдяки діям Крижопільської селищної ради в особі виконавчого комітету, КП «Крижопільводоканал», яке є суб'єктом природної монополії, одержало можливість застосовувати тарифи на свої послуги в розмірі, який було б неможливо встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (85) Таким чином, не дотримання Крижопільською селищною радою в особі виконавчого комітету визначеного законодавством порядку встановлення тарифів на послугу з централізованого водопостачання, передбаченого Порядком № 239, під час прийняття рішень від 01.06.2021 № 124 «Про встановлення, шляхом коригування, тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для КП «Крижопільводоканал» Крижопільської селищної ради» та від 19.11.2021 № 282 «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення КП «Крижопільводоканал» Крижопільської селищної ради» в частині встановлення тарифів на послугу з централізованого водопостачання КП «Крижопільводоканал», призвело до легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції КП «Крижопільводоканал», у вигляді зловживання монополією (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних межах смт. Крижопіль, с. Голубече, с. Тернівка Тульчинського району Вінницької області (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані водопровідні мережі КП «Крижопільводоканал»), передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (86) У відповідь на подання з попередніми висновками у справі № 72/83-24 від 19.03.2025 №72-03/75-п заперечень чи зауважень від Крижопільської селищної ради не надходило.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ У СПРАВІ

(87) Отже, доказами, зібраними у Справі, доводиться висновок Відділення про те, що дії Крижопільської селищної ради в особі виконавчого комітету щодо встановлення рішеннями виконавчого комітету Крижопільської селищної ради від 01.06.2021 № 124 «Про встановлення, шляхом коригування, тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для КП «Крижопільводоканал» Крижопільської селищної ради» та від 19.11.2021 № 282 «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення КП «Крижопільводоканал» Крижопільської селищної ради» для КП «Крижопільводоканал» економічно необґрунтованих (завищених) тарифів на послугу з централізованого водопостачання є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктом господарювання - КП «Крижопільводоканал», передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 12, 12¹, 14, Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482, (зі змінами), пунктами 1 та 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРШИЛА:

Визнати дії Крижопільської селищної ради в особі виконавчого комітету (місцезнаходження: [REDACTED], ідентифікаційний код юридичної особи - [REDACTED]) щодо прийняття рішень від 01.06.2021 № 124 «Про встановлення, шляхом коригування, тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для КП «Крижопільводоканал» Крижопільської селищної ради» та від 19.11.2021 № 282 «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення КП «Крижопільводоканал» Крижопільської селищної ради», якими встановлено економічно необґрунтовані (завищені) тарифи на послугу з централізованого водопостачання КП «Крижопільводоканал», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушення КП «Крижопільводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржене до господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії,
Голова Відділення

Олег ФЕДОРЧУК